

Some opetuksessa ja oppimisessa, alkeet

Eija Kalliala

<http://eijakalliala.fi/>

<http://www.linkedin.com/in/eijakalliala>

Koulutuksen sisältö

- Mitä on sosiaalinen media?
- Käytännön esimerkkejä
- Verkkokursseja ja materiaaleja
- Verkkoyhteisöjä
- Yhdessä kirjoittaminen
- Wikipedia
- Blogeja
- Tekijänoikeus
- Somepalveluita

Taustakeskustelu

- [TodaysMeet](#)
- Ei vaadi kirjautumista
- Lyhyt esittely
- Keskustelu, kysymykset ja linkit lähiopetuksen aikana
- Kaikki viestit näkyvät kaikille, jotka tietävät keskustelun osoitteen

Taustani

- [Tietie-verkko-opetusyhteistyön](#) koordinaattori 1995 – 2012
 - 14 ammattikorkeakoulua, satoja verkkokursseja, tuhansia opiskelijoita
 - Laatupalkinto ITK-konferenssissa 18.4.2002
- Monimuotoista opetusta verkossa 1997 – 2012
 - Projektioppiminen, yhteisöllinen oppiminen, tutkiva oppiminen
- Opetusalan sosiaalisen median hankkeet 2012 – 2014
 - [SoMy](#)- ja [AVO2](#)-hanke
- [Tietotekniikan liitto](#)
 - [IT-kouluttajat ry](#), puheenjohtaja 2003 – 2005, 2012 ->
 - [Systeemityöyhdistys Sytyke ry](#), hallituksen jäsen 1992 – 1994, 2012 ->; Sytyke-lehden päätoimittaja 2013 ->
- Tietokirjailija
 - Verkko-opettamisen käsikirja (Finn Lectura 2002)
 - [Sosiaalinen media opetuksessa](#) (Finn Lectura 2009, 2012; yhdessä Tarmo Toikkasen kanssa)
 - Kirja [ketterästä projektityöstä](#) viikonlopun kirjamaratonissa 2013

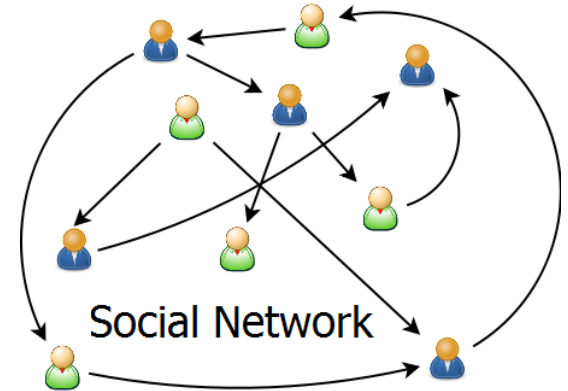
Mitä on sosiaalinen media?

- Sosiaalinen media on prosessi, jossa yksilöt ja ryhmät rakentavat yhteisiä merkityksiä sisältöjen, yhteisöjen ja verkkoteknologioiden avulla. (Jussi-Pekka Erkkola 2009)
- Toimintakulttuurin muutos, osaamisen avoin jakaminen, sisältöjen linkittäminen uusiksi kokonaisuuksiksi
- [Sosiaalinen media eilen, tänään ja huomenna](#), Tarmo Toikkasen [Pecha Kucha](#) -esitys 22.5.2010
- Verkosta löytyy huippuluennonijien luentotallenteita ja parhaiden oppilaitosten oppisisältöjä.
- Verkosta löytyy kuvia, videoita, ääniä, musiikkia ja esitysdioja, joilla omaa opetusta voi täydentää.
- Omia tuotoksia voi jakaa verkossa.
- Verkossa voi työstää tuotoksia yhdessä.

Ryhmämuistiinpanot

- Lähitapaamisen aikana
 - Yksin tai pienissä ryhmissä kirjataan ajatuksia, kysymyksiä, linkkejä, ideoita omaan opetukseen
- Vaihtoehtoisia somepalveluita
 - [Googlen dokumentti](#)
 - Muistuttaa tuttua tekstinkäsittelyohjelmaa, esim. Wordia.
 - Useampi henkilö voi kirjoittaa yhtäikaa.
 - Joissain organisaatioissa palomuuuri voi estää pääsyn Googlen palveluihin.
 - [Tieken muistio](#)
 - Kotimainen, ei vaadi kirjautumista.
 - Yritys ei saa periä palveluun osallistuvilta korvausta.
 - Tekstin taustaväri kertoo kirjoittajan.
 - Joillain selaimilla kursori voi hyppiä tai tekstiä ei pysty lisäämään dokumentin keskelle.

Käytännön esimerkkejä

Tekijä: Zigomitos Athanasios - Thor4bp
(Oma teos) [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], lähde: Wikimedia Commons

- Some aikuiskoulutuksessa
 - Suljettu keskusteluryhmä Facebookissa
 - Oppijoiden [kehittämishankkeet Purot](#)-wikissä
- Avokurssi
 - [Oppimismateriaali](#) Wikiopistossa
 - Vuoden 2009 toteutuksen [kurssiblogi](#)
- ITK2010 [Some-työpaja](#)
- Oppijoiden ryhmiin [Skype](#), [Dropbox](#), [Google drive](#)
- Oppimateriaalia ja kurssitiedotusta
 - PAOK-hankkeen [Wikin opetuksessa](#)
 - [PAOK-hankkeen Ning-ympäristö](#)

Verkkokursseja

- Suomenkielisiä verkkokursseja

- Yleisradio: [Oppiminen](#)
- [Opetus.tv](#)
- [Wikiopisto](#)
- [Avoin oppikirja](#)
- Otavan Opisto: [Internetix](#), Pajan [videotallenteet](#)
- [Helsingin yliopiston MOOC](#)
- OPH: [Linkkiapaja](#), [verkko-oppimateriaaleja](#)

- Muita verkkokursseja

- [MOOC List](#)
- [OCW](#)
- [Wikiversity](#)

Tekijä: 24x7learning.com
[Public domain], lähde:
Wikimedia Commons

Verkkomateriaaleja

- [TED](#), maailman parhaiden asiantuntijoiden videoituja esityksiä
- [Khan Academy](#), videoita matematiikan, fysiikan ym. opiskeluun
- [Wikimedia Commons](#), CC-lisensoituja kuvia ja videoita vapaasti käytettäväksi, jaettavaksi ja laajennettavaksi
- [LeMill](#), verkkoyhteisö avointen oppiresurssien löytämiseen, tekemiseen ja jakamiseen
- [Oppimispelejä](#) peruskouluun ja lukioon, OVI-hanke
- [Kouluttajan työkalupakki](#), ohjeita noin 60 somepalvelun käyttöön, AVO-hanke

Verkkoyhteisöjä

- Opettajaverkostoja

- [Sometu](#)
- [Vinkkiverkko](#)
- [Tieto- ja viestintäteknikka opetuksessa](#) (Facebook)
- [Oppimisen tulevaisuus](#) (Facebook)
- [Opeverkostojen wiki](#)

- Twitter (mikroblogi)

- Ohjeita: [Esa Toukkala](#) (Yle), [Good Tweet - Ba](#)
[Tweet](#), [Piritta Seppälä](#)
- Suomen [hashtag-kirjasto](#)
- Opetusalan twiittaajia: [Esa Kukkasniemi](#), [Noo](#)
[Malkavaara](#), [Ilkka Olander](#), [Anne Rongas](#), [Ter](#)
[Toivanen](#), [Heli Nurmi](#)

Yhdessä kirjoittaminen

- [Purot-wiki](#)
 - [SomeTime2013](#), [SomeTime2012](#), [SomeTime2011](#)
- [Tieken muistio](#)
 - SomeTime2013-[suunnittelusekourukset](#)
- [Googlen dokumentit](#)
- [Wikispaces](#)
 - [Pintakilta](#)
 - [somenlukiokurssi](#)
- [Thinglink](#)
 - [Virtuaali-Qelluntai](#)
 - [Puuharastikartta](#)

Wikipedia, vapaa tietosanakirja

- [Suomeksi](#), [ruotsiksi](#), [viroksi](#), [englanniksi](#), [ranskaksi](#), [saksaksi](#) ...
- Välilehdet: artikkeli, keskustelu, lue, muokkaa, näytä historia
- [Hiekkalaatikko](#) muokkaamisen harjoitteluun
- Muutamia Wikipedia-artikkeleita
 - [Tutkiva oppiminen](#)
 - [Espoo](#)
 - [Työväenopisto](#)

Bllogeja

- Blogiohjeita
 - [Wikikirjastossa](#)
 - [Edu.fi-palvelussa](#)
 - PAOK-verkoston Matleena Laakson [diapakassa](#)
- Opetusalan bllogeja
 - Esa Kukkasniemi, [Koulua ja kasvatusta](#)
 - Anne Rongas, [Opeblogi](#)
 - Harto Pönkä, [Lehmätkin lentäis](#)
 - Mikko Jordman, [Little Less, Little Better](#)
 - [IT-Kilta Original](#)
 - Ilkka Olander, [Sometek](#)
 - [Vesa Linja-ahon blogi](#)

Tekijänoikeus

- Suojaa teoskynnyksen ylittäviä tuotoksia.
- Syntyy materiaalin tekijälle.
- Voi luovuttaa kirjallisella sopimuksella tai hiljaisella suostumuksella.
- Tekijänoikeuslaki ei tunne vilpittömän käytön käsitettä.
- Luokkaopetuksessa käytettävät materiaalit eivät välttämättä ole käytettävissä verkko-opetuksessa.
- Tarmo Toikkanen, Ville Oksanen: [Opettajan tekijänoikeusopas](#). Finn Lectura 2011, ks. [Kopiokissa](#)-sarjakuva
- [Kopiraitti](#), Kopioston ja opetusministeriön tuottama tekijänoikeusopas
- Edu.fi, [opettajan verkkopalvelu](#) -> Materiaaleja ja työtapoja -> Tvt opetuksessa -> Sosiaalisen median käyttöehdot opetuksessa
- Palveluiden sopimusehdot voivat ottaa kantaa tekijänoikeuteen.
- Palvelimen sijaintimaan lainsäädäntö vaikuttaa tekijänoikeuteen.
- [Creative Commons -lisenssi](#)
- Tarmo Toikkanen: [Mitä jokaisen opettajan tulisi tietää tekijänoikeudesta](#) (20.4.2012).

Someepalveluita

- **Verkostoja:** [LinkedIn](#), [Facebook](#), [Ning](#), [LeMill](#), [Elgg](#), [Google+](#), [SecondLife](#)
- **Mikroblogeja:** [Twitter](#) ([ohje](#)), [Edmodo](#)
- **Säiliöitä:** [YouTube](#), [EduTube](#), [Vimeo](#), [Bambuser](#), [Flickr](#), [Picasa](#), [SlideShare](#), [Prezi](#), [AudioBoo](#), [Wikipedia](#), [Wikimedia](#), [Jamendo](#)
- **Pikaviestimiä:** [Skype](#)
- **Linkkien jakopalveluita:** [Diigo](#), [Delicious](#)
- **Blogeja**, ohje ”[Viisautta blogin käyttöön](#)”
- **Wikejä**, ohje ”[Viisautta wikin tekoon](#)”
- **Muita:** [Dropbox](#), [Todaysmeet](#), [Doodle](#), [Sumpli](#), [Etherpad](#), [Foursquare](#), [HeiaHeia](#), [Pinterest](#), [Instagram](#), [RSS-lukuohjelmat](#)
- Googlen sivustot, tiedostot, kalenteri, verkosto..

Muista!

Teknologinen kehitys ei koskaan poista verkko-opetuksen kehittämisen vaikeinta vaihetta:
hyvää pedagogista suunnittelua.

Näyttävinkin verkko-oppimismateriaali on kelvoton, jos se ei herätä opiskelijan älyllistä aktiivisuutta.

(soveltaen Veli-Pekka Lifländerin kiteytystä opetusohjelmien tuotannosta vuonna 1995)